REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURÎ de ANUNȚURÎ:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banî pentru o publicare. — Publicărî mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francî, pe șése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francî.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunî 10 cor., pe trei lunî 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunî 12 c., pe trei lunî 6 coróne. — Un esemplar 10 banî. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 61. Brașov, Sâmbătă 16 (29) Martie. 1902.

Italia și tripla alianță.

(a) In timpul din urmă s'a scris mult prin ḑiare și mult a preocupat cercurile diplomatice și politice raporturile Italiei față cu tripla alianță.

Opinia publică italiană a început a manifesta óre-care aversiune față cu ideia, ca Italia să fie înjugată pe un nou termin în tripla alianță, în urma căreia — ḑiceau Italienii — nu numai că nu profită nimic, dér interesele ei sunt amenințate direct chiar de una dintre puterile aliate.

In adevĕr, sub pretext, că contrastele economice nu pot sĕ atingă alianța politică între douĕ state, în Germania se pregătia o strașnică lovitură împotriva intereselor economice ale Italiei. Se pregătia urcarea tarifului vamal față cu articolii de esport din Italia, — fructe și zarzavaturî.

Italienii erau de altă părere și ḑiceau, că nu este nicî loial, nicî natural, ca o putere, ca Germania, care stă în legătură de prietenie și alianță politică cu Italia, sĕ vină cu proiecte ostile intereselor economice și comerciale ale unei țĕrî aliate.

Și s'a produs o relaxare a bunelor relațiunî și s'a scris pe tema acésta fórte mult, anunțându-se cu hotărîre din ce în ce mai mare, că Italia nu vre sĕ mai participe la reînoirea unei alianțe, care îi impune numai sarcinî.

In același timp s'a sĕvĕrșit o apropiere reală între Italia și Francia prin cunoscuta înțelegere între aceste douĕ puterî relativ la Tripolis.

Germania, vĕḑênd efectele politicei sale, s'a grăbit a declara prin vocea autorisată a representantului guvernului în comisiunea tarifului vamal, că renunță la urcarea taxelor vamale pe articolii de import din Italia.

Pe de alte parte dubla alianță între Francia și Rusia prin notele identice ale celor douĕ guverne, relativ la Asia da ost, pare a fi întrat ḑilele acestea într'un nou stadiu. Alianța între Francia și Rusia pare a-se fi confirmat din nou pe basele politicei reale, desmințind presupunerea colportată de adversarii acestei alianțe, cum-că raporturile între aceste douĕ puterî ar fi de natură platonică și chiar décă ies din sfera platonismului, profitul real al alianței duble îl incasséză numai Rusia, care esploatéză pe aliata sa în favorul intereselor sale.

Svonul acesta s'a desmințit destul de lămurit în timpul din urmă.

In asemenea împrejurărî cancelarul Bülow a credut de necesară o intêlnire cu ministrul de esterne italian, Prinetti.

Cancelarul german va petrece sĕrbătorile Paștilor în Veneția, unde se va aduna tótă familia sa.

Este sciut, că Bülow fusese mai nainte representantul Germaniei la Roma și soția sa este italiană.

Imprejurările acestea înlesnesc presupunerea, că petrecerea sa pe pămêntul Italiei, unde înainte cu un an avusese întîlnire tot pe timpul Paștilor cu ministrul-președinte Zanardelli, ar fi motivată numai de considerațiunî familiare, ér intêlnirea, ce o va avé de astă-dată cu ministrul de esterne, Prinetti, este o întîlnire de politeță.

Firul telegrafic ne-a adus scirea, că Prinetti, care va petrece sĕrbătorile la vila sa din Merate, în Italia superióră, aflând despre venirea lui Bülow la Venetia și-ar fi esprimat dorința de a-l visita, când se va întórce la Roma.

O scire venită din alt isvor anunță, că din contră Bülow, sciind că vine de Pascî în Italia, și-ar fi esprimat dorința de a avé o întîlnire cu ministrul Prinetti.

Orî-care ar fi luat inițiativa, un lucru reiese cu certitudine din scirile, ce ni-le comunică firul telegrafic, anume, că în ajunul reînoirei triplei alianțe, Germania vré sĕ sondeze dispozițiile Italiei și sĕ o atragă în vechile legăturî, fără îndoiélă prin lărgirea avantagelor, de carî s'a bucurat până acuma.

Situațiunea internațională a ajuns la un punct decisiv, la care a contribuit în mod considerabil cimentarea dublei alianțe între Francia și Rusia și cochetarea destul de manifestă a Italiei cu țéra ei soră, de care însĕ diversitatea intereselor o despărțise de atâta timp.

Întîlnirea din Veneția orî Como — căcî locul nu este fixat, când scriem aceste rêndurî — va hotărî asupra situației, în timpul din urmă destul de oscilante, a Italiei față cu Germania și Austro-Ungaria.

La cestiunea limbei.

Contra judilor, carî nu cunosc limba poporului cu care au de-a face, s'a ridicat d-l Dr. Isidor Pop, advocat în Lugoșiŭ. D-sa în ședința de Marțî a camerei advocaților din Timișóra a arătat câte neplăcerî are sĕ sufere părțile române pe la tribunale și judecătorii, pe unde, mai ales de un șir de anî încóce, sunt transferațî astfel de judî, carî numai prin tălmăcire, de cele mai multe-orî rea, se pot înțelege cu ómenii.

D-l adv. Dr. I. Pop a citat casurî speciale despre nepriceperea limbei din partea unor judî.

Nu scim, décă va avé un resultat favorabil pasul întreprins de d-l Dr. I. Pop, dér am dori, ca și alțî advocat român din alte camere, sĕ suleveze în rêndul lor acéstă cestiune de însemnătate așa de mare.

D-l Dr. A. Cosma a cerut sĕ se esprime în anuarul camerei dorința legitimă, ca ministrul de justiție sĕ numéseă la forurile judecătorescî persóne cunoscĕtóre de limba poporului.

Amintim, că între membrii din comitetul camerei a fost ales și d-l advocat Coriolan Brediceanu din Lugoș.

Situația în Peninsula balcanică

devine ḑi de ḑi tot mai îngrijitóre. Turburările cu caracter revoluționar din Albania și Macedonia dau mult de gândit Porței. Guvernul otoman a mobilisat 40 de batalióne în vilaetele Skodra și Cosovo, fiind-că semințiile albane nu mai dau nimic pe autoritățile turcescî. Pe sublima Portă o neliniștesc și mai mult Macedonenii. Lunia trecută s'a ținut de urgență un consiliu de miniștri, fiind-că representantul Turciei din Sofia a anunțat, că comitetul revoluționar macedonean a trimis sute de mii de proclamații în Macedonia provocând poporul la rĕscólă. — Ambasadorul rusesc *Sinovjev* a adresat Porței un memorand, în care cere realisarea reformelor promise. El a declarat tot-odată, că întărirea trupelor turcescî ușor ar puté se aducă în și mai mare iritațiune pe Macedonenî. Merită sĕ fie remarcat, că centrul mișcării macedonene e în Londra, de unde Lazarevicî dirigéză mișcarea în contra guvernului otoman. In mișcarea acésta iau parte și mai mulțî Turcî tinerî.

Intêlnirea lui Bülow și Prinetti.

Asupra întêlnirii celor doi bărbațî de stat *Bülow* și *Prinetti* circulă combinațiî varii. *„Giornale d'Italia“* ḑice, că convorbirile dintre Bülow și Prinetti vor avé efect marcant asupra viitórei politice esterne a Italiei. La conferența celor doi bărbațî de stat probabil, că se va accentua îngrijirea, ce a deșteptat'o ultima vorbire a lui *Delcassé*, ministrul frances de esterne. E vorba, că óre de dragul Franciei póte sĕ renunțe Italia la amiciția cu Anglia și a schimba raporturile ei față cu celelalte puterî?

Face-se-va pace?

Față cu scirile ḑiarelor din Londra, carî spun, că condiția fundamentală a încheierii păcii ar fi cassarea independenței republicelor bure și anectarea lor la imperiul britanic, scirile sosite din *Amsterdam* spun următórele:

Ómenii din auturajul lui *Krüger* sciu, că *Botha*, *Steyn* și *Dewett* s'au întrunit ḑi-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Un martir.

De *E. Steiner*.

Trenul espres Viena-Paris se apropia, când crăpa de ḑiuă, de Strassburg. Intr'un semi-compartiment al vagonului de dormit se audia sgomotul unui deșteptător. Somnoros și căscând se ridică după cât-va timp un domn, care se urcase în Salzsburg și ocupase patul de asupra. Repede își făcù toaleta, căcî în Strassburg avea de gând sĕ părăséscă trenul. Nĕcăjit și înjurând printre dințî se întórse pasagerul din patul de jos pe cealaltă parte și căuta sĕ adórmă érăși. De geaba! Gândurile și grijile se deșteptaseră și începură între sine o conversație despre catastrofa, ce amenința vechea casă comercială, despre care lumea credea, că e încă pe temeiu solid și al cărei șef póte pentru ultima óră merge la Paris sĕ facă cumpĕrăturî. Óre creditul epuisat va mai sta în picióre?

Ca un nor negru se lăsă asupra inimei lui îndoiéla, décă va putè sĕ achite socotéla principalului sĕu creditor, a comerciantului de mărfurî brute, care devine scadentă sĕptĕmâna viitóre? Nicî nu se mai putea gândi la somn. Frînele întrase în activitate, producênd un sunet strident, ér trenul întră în gară. Domnul celălalt părăsì compartimentul. Comerciantul se sculă și el și rădimat pe cóte privia fără sĕ se gândéscă la ceva concret, în spre peron. Tovarășul sĕu de călĕtorie se apropia de eșire. Acela a dormit bine, fericitul, adevĕrat somnul celui drept!

Când trenul părăsi stațiunea, se culcă din nou, cu un adênc suspin. In același timp privirea lui rĕmase fixată pe podele la un obiect negru. Impins de curiositate întinde mâna și ridică un portofel de piele, care trebue, că a cădut din buzunarul tovarășului sĕu de călĕtorie. Il deschide și i-se presentă ochilor un pachet de bancnote de câte o mie. Il apucă un cutremur, creerii, par'că au început în capul sĕu sĕ se rotéscă. Urmând primul sĕu instinct, vîră portofelul sub perină. Numai de nu mî-așî pierde cumpĕtul, sĕ fac vr'o prostie, sĕ perd comóra salvatóre ce mî-a cădut în mână din întêmplare. Cu încorderea supremă a voinței își sforțéză creerii la o cugetare liniștită. De-odată sări în sus și începù sĕ se plimbe agitat prin compartiment. Apoi se trânti din nou pe pat, ca sĕ se prefacă, că dórme, décă s'ar întêmpla sĕ vie cine-va. Ar fi fost fórte bucuros, décă la proxima stațiune, ar fi putut sĕ părăséscă trenul. Insĕ el avea bilet până la Paris. Atât în tren, cât și la gară, unde de sigur va fi singurul, care se va da jos, trebue sĕ fie bătător la ochî, că un domn cu bilet până la Paris se dă jos aicî. Sĕ trécă în alt compartiment? Nicî asta nu-i convenia. De-odată îi veni un alt gând, care îi preocupa acum tot[...] ființa. Domnul, care a părăsit trenul [...]a Strassburg, de sigur va fi observat, c[...]a superdut banii și va reclama. Il trec[...]at deja dorile. De sigur telegraful a ra[...] Acuma nu la stațiunea, ce vine, perdere[...] e de perdut timp!

De-odată se lovi c[...]umnul în frunte. A uitat ceea-ce este [...]ai important. Inainte de tóte trebuia [...]ascundă portofelul trădător. Reped[...]îrî mâna sub perină, golì conținutul portofelului sub plapomă[...]ărì [...]uncî, sĕ arunce portofelul pe feréstră[...]vù toc-spre gróza sa, audì nisce pașî. [...]e cu plamai atât timp, ca sĕ se ac[...]nă, când se poma, ținênd portofelul în[...]a deja despre deschise ușa încet. Se[...]iționeze? Inima perdere și veniau sĕ p[...]cât credea, că treîi bătea așa de tar[...]ea întins, ca în somn bue sĕ-l tradeze[...]și simuleze agitațiunea adênc și căuta[...]uternică. Era însĕ numai prin respirat[...]are venise sĕ strîngă patul conductor[...] care părăsi imediat compartid'asupr[...]î-se părea că timpul e nesfêrșit. ment[...]nu mai audia pașii, sări érăși în sus Câ[...]avorì ușa. Scia bine, că prin acésta a [p]rovocat un moment agravant, însĕ altfel n'ar fi avut curagiul, sĕ se debaraseze de portofel și asta trebuia numai decât sĕ o facă. Deja începù negura dimineții sĕ dispară în fața sórelui. Se repedì la feréstră o deschise cu precauțiune și pe cât se putea, fără sgomot și aruncă cu tótă puterea portofelul pe feréstră. El vĕḑù atâta, cum se învirtia prin aer și cum se cufundă în zăpadă. Acolo era bine ascuns. Vesel și curagios acum, închise

lele acestea într'o conferenţă, în care au decis unanim, că nu vor iniţia tratărî de pace decât decă Englesii vor garanta mai întâiû *independenţa republicelor bure*. In urma acésta misiunea europénă bură pretinde în primul rênd *independenţa* sub suzeranitate englesă. Pe lângă acésta: deplină amnestie pentru Africanderî şi reconstruirea caselor şi farmelor pe cheltuială englesă. Krüger a fost vestit despre condiţiile acestea şi el a declarat, că decă *Wolseley* vré sĕ negocieze pe basa acésta, el primesce condiţiile.

In *Londra* se crede peste tot, că *Wolseley* a călĕtorit în Africa-de-Sud, ca sĕ figureze la tratările de pace ca representant al Regelui, pe când *Kitchener* va resolva cestiunea armistiţiului.

După o telegramă din Bruxella *Schalk-Burgher*, *Botha* şi *Delarey* înclină spre pace, pe când *Steyn* şi *Dewett* pretind continuarea rĕsboiului. In cas când nu vor puté stórce deplina independenţă, ei vor admite cel mult recunóscerea protectoratului Angliei. Guvernul engles însĕ nu vré sĕ admită ca cuvêntul *independenţă* sĕ vină în procesul verbal al tratărilor de pace. In cas când Burii vor renunţa la pretensiunea acésta, Englesii sunt aplecaţî a face alte concesiunî.

*

Pe când se întêmplă şi se vorbesc tóte acestea, ostilităţile nu încetéză. Scirî absolut sigure spun, că numai de curênd Englesii au fost bătuţî érăşî de Burî şi că numĕrul Africanderilor sub arme trece peste 8000. Impregiurarea acésta face pe Anglia sĕ fie mai puţin obstinată şi sĕ propună concesiunî largî, pentru-ca rĕsboiul sĕ nu mai turbure minţile şi inimile poporului tocmai acum în ajunul incoronării regelui Eduard.

Braşov, 15 Martie v. 1902.

Amabilii... „confraţî" dela „Tribuna Poporului" din Arad — se 'ncércă a rĕspunde la întimpinarea nóstră din nr. dela 9 (22) Martie al „Gazetei".

Ei vreau sĕ se apere acusându-ne, dér comit din nou pĕcatul de-a scornì minciunî şi a-le presenta ca fapte petrecute.

Şi nu scim sĕ se fi găsit un singur cetitor al fóiei lor, care sĕ ia séu sĕ împrumute dela cine-va „Gazeta" şi „Tribuna" din 1884, 1892, 1893, 1894 şi 1895, spre a-se convinge, decă cei ce învinuesc şi calomniéză „Gazeta" şi pe proprietarul ei, sunt în drept orî nu, când afirmă ceea-ce afirmă.

Póte nu numai unul dintre cetitorii „Trib. Pop." se va fi simţit câte-odată îndemnat a face ce ḑicem. Dér, cunoscêndu-şî ómenii, îşî va fi ḑis: de ce sĕ mĕ mai ostenesc de geaba, acest ḑiar şi aşa nu póte trăi decât numai fĕcênd scandal, — atacurile personale sunt o raţiune de-a fi pentru el? Şi mulţî dintre cei ce nu-şî pot da bine séma de ceea-ce cetesc, sunt chiar de credinţa, că asemenî pasquile sunt fapte eroice ḑiaristice.

Gustul publicului cetitor "dela noi a degenerat de 18 anî încóce într'o mĕsură înspăimântătóre. Las' că de atuncî au încetat cu totul polemiile interesante serióse, principiare şi obiective între gazetele nóstre ori multe puţine câte erau, dér cetitorii au contractat un rĕu gust în urma şcólei deplorabile ce-a întrodus'o „Tribuna" din Sibiiu dela înfiinţarea ei până înainte cu câţî-va anî, şcóla scandalelor personale, adusă la noi din mahalalele Bucurescilor.

E fórte regretabil şi fatal, că aḑî parte mare a cetitorilor găsesc atâta plăcere în a ceti dispute pătimaşe şi bêrfiturî personale.

Tocmai de aceea, ce mare câştig ar fi pentru obiectivitate, decă cei ce cetesc „Trib. Pop," de cincî-orî pe sĕptĕmână, ar puté vedé şi s'ar puté convinge în adevĕr cu ce arme se luptă şi se apĕră cei dela acéstă fóie. Atuncî de sigur nu s'ar mulţumi sĕ cetéscă în „Trib. Pop." numai scrisorile lui N. Bogdan din Braşov, care, ca sĕ facă pe placul ortacilor sĕi aradanî, le comunică cu atâta gentileţă şi delicateţă „cum luptă" propietarul „Gazetei".

Ce noroc au unii ómenî! De nu venia aḑî sĕptĕmână lăudatul N. Bogdan cu „epocala" lui descoperire, că clubul comitatens român din Braşov cu preşedintele sĕu cu tot „nu desvóltă absolut nicî o viéţă", cei dela „Trib. Pop." n'aveau cu ce sĕ ne stea înainte.

Ce făceau ei fără de „tabloul nu se póte mai fidel şi mai convingĕtor", ce li-l'a zugrăvit acest domn despre „crima" ne mai pomenită comisă de proprietarul fóiei nóstre ca preşedinte de club prin faptul, că pe d-sa „comitatens" nou de nouţ, ce este, nu l'a chiemat la sfat timp de trei lunî de ḑile?

Altă, cu totul alta e decă N. Bogdan, orî X. orî Y. au dreptate séu nu. Cine mai întrébă de aşa ceva, când e vorba de proprietarul „Gazetei", care înaintea unei anumite specie de „luptătorî neînfricaţî" *a priori* trebue sĕ aibă nedreptate în tóte, tocmai fiind-că este, ce este, şi represintă ce represintă.

Orî dóră s'ar puté admite, că „psihimii" dela fóia din Arad de aceea nu-l mai slăbesc pe proprietarul „Gazetei" din înjuraturî şi calumniărî, fiind-că — cum vor ei sĕ facă a crede pe cetitorii lor — el nu numĕră şi nu ponderéză nimic, ér naţia română nu întrébă şi n'a întrebat nicî-odată ce scrie „Gazeta"?

Va sĕ ḑică tot ómenî cu noroc cei din tovărăşia ḑiaristică dela Arad. De câte orî sunt în perplesitate şi vor sĕ slobódă o rachetă, ca sĕ-şî distreze cetitorii, ea le vine ca la comandă până şi dela Braşov.

Dér gluma la o parte. Intr'o privinţă „gingaşii" „confraţî" dela „Trib. Pop." deşteptă compătimirea nóstră, când adecă strînşî cu uşa îşî iau şi ei un avênt a vorbi „dragă Dómne" despre „lucrurî sĕvîrşite".

Ţi-ai găsit cine sĕ facă istorie şi cine sĕ judece, decă bune séu rele au fost faptele directorului „Gazetei" pe care, de când îl scim, totdéuna l'au privit de fapt — deşi fără motiv şi în contra convingerii lor mai bune, — drept duşman!

Tréba acésta, de-a considera ca duşmanî pe ce-i de altă părere au învĕţat'o dela amicul şi povĕţuitorul lor Ioan Slavicî, despre care ei afirmă, că ar fi redactat chiar şi un „memorand" pentru „hĕbeucii" de Ardelenî. pe carî voia sĕ-i învețe „cum se face politică".

In cestiile de amic şi neamic Ioan Slavicî era pe cât de puţin alegĕtor, pe atât de puţin cruţător. El se lua după ḑicea sf. scripturî: *„Cine nu-i cu mine e în contra mea"* şi după sentinţa tabulelor romane, ce i-a rĕmas întipărită în memorie dela colegiu: *„Adversus hostem aeterna auctoritas"*.

Setinţa din urmă avea în vedere la Romanî numai pe strĕinî. Slavicî însĕ, sĕ scie c'o traducea pe românesce pentru strĕinî cu cuvintele: „Pe inimic trebue sĕ-l îndulcim". Cu atât mai nemilostiv era însĕ faţă cu acei bărbaţî românî, carî treceau înaintea sa şi a ortacilor sĕi de contrarî tovărăşiei lor. Şi între aceştia directorul fóiei nóstre fusese înşirat dela început de cătră ómenii „grupului".

Şi cum cântau „tribuniştii" cei vechî, ciripesc acum şi „tribuniştii" cei noi, carî sĕ hrănesc cu mâna gólă a celor dintâiû şi se fac aci ridiculî, aci nesuferiţî cu modul lor de-a scrie şi de-a „lupta".

De astă-dată, stând sub povara doveḑilor aduse de noi, cum-că spun neadevĕrurî numai ca sĕ pótă aţîţa în contra nóstră, ei nu sunt în stare a rĕspunde nimic. Pentru aşî satisface însĕ rĕutatea care nu-i iértă sĕ fiă cu inima deschisă şi sĕ-şî recunóscă greşéla, afirmă şi susţin alte nouĕ neadevĕrurî despre directorul fóiei nóstre.

Afirmă, că am fi vrut sĕ spargem solidaritatea prin articolii „La situaţiune" şi mai târḑiu cu ocasiunea unei conferenţe intime din Braşov. Susţin, că directorul „Gazetei" ar fi propus vot de blam la conferenţa din 1893 „la adresa comitetului luat la gónă de procuror", că la 1894 noi am fi fost pentru ordonanţele lui Hieronymi şi n'am fi voit a protesta contra lor şi că la 1895 am fi luat o atitudine contrară congresului naţionalităţilor,

O afirmare mai neadevĕrată decât alta.

Aşa e uşor sĕ te fălescî înaintea cetitorilor, că numai tu ai fost la înălţime, numai tu ţî-al împlinit datoria.

Dér óre nu gruparea tribunistă dela 1884, care după cei dela „Trib. Pop." ar avé motive sĕ fiă mândră de epoca celor ḑece anî trecuţî, a fost, care a spart solidaritatea nóstră naţională la conferenţa din 1892? Nu ea a băgat comitetul în focul procesului pentru memorand, pentru ca mai în urmă sĕ-l spargă în douĕ şi sĕ uneltéscă timp de şépte anî pentru a face cu totul imposibilă reculegerea lui?

Tóte acestea însĕ nu e locul a le discuta aicî. Le vom dovedi cu deamĕruntul şi în mod neîndoios în rĕspunsurile, ce le vom da la tóte acusaţiunile miserabile, ce s'au ridicat în contra nóstră în acest lung interval, de cătră matadorii şi famulii amintitei „grupărî".

Atuncî se va vedé, care au fost „faptele lor bune românescî", şi se vor scî judeca şi cumpĕni tóte, tóte, — ca sĕ nu mai rĕmână nicî cea mai mică nedumerirre.

Ca încheiere ne esprimăm sincera părere de rĕu, că nu putem sĕ lăsăm celor dela „Trib. Pop.", nicî bucuria nevinovată ca sĕ susţină, cum au susţinut deja de nenumĕrate orî, că antecesorii lor din gruparea dela 1884 au fost, carî au fondat primul ḑiar cotidian în Ardeal.

Ne pare rĕu, dér, în ce privesce calcularea timpului, nu se póte încheia nicî un compromis, nicî chiar vrênd sĕ facî cuiva un hatîr. De aceea e imposibil de a-se stabili în istorie, că „Tribuna", care a apărut cu 17 ḑile mai târḑiu decât „Gazeta" quotidiană, în Aprilie 1884, póte trece de primul ḑiar cotidian.

Fără dór' şi póte „Gazeta" a fost *primul* şi a rĕmas astăḑî *singurul* ḑiar cotidian român la noi.

SCIRILE DILEI.

— 15 (28) Martie.

Asociaţiunî pentru adulţî. Ministrul unguresc de culte şi instrucţiune publică *Wlassics* a dat de curênd o circulară cătră inspectorii de şcóle şi învĕţătorî, în care-i îndémnă sĕ înfiinţeze *Asociaţiunî pentru adulţî*. Scopul acestor asociaţiunî ar fi cultivarea tinerimei în „spirit patriotic" şi apĕrarea vieţii morale. Asociaţiunile vor trebui sĕ îmbrăţişeze bibliotecile pentru tinerime şi reuniunile de cântărî.

Din Arad ni-se scrie, că biserica gr. cat. a câştigat procesul contra oraşului Arad, care şi-a asumat şie-şî dreptul de proprietate al locului pe care se află zidită vechea capelă gr. cat. Câştigarea acestui proces — purtat de d-l Dr. St. C. *Pop*, ca representant al comunităţii gr. cat., — îi dă acestei din urmă posibilitatea de a-şî construi o nouă biserică şi un local de şcólă. Conform planului, presentat deja primăriei Aradului, atât cătră str. Deák, cât şi cătră str. Bisericei se vor edifica douĕ palate de-opotrivă, cu 3 etage, unde parochul şi învĕţătorul încă vor avé locuinţă. In jurul bisericei, care se va edifica în mijlocul curţei, se vor

---

ferêstra, îşî scóse portofelul sĕu şi aşeḑă pachetul, împărţindu-l în douĕ părţî în portofel. Cu drag ar fi vrut el sĕ numere banii, însĕ pentru acésta îl lipsia curagiul. Impinse zăvorul érăşî îndĕrĕt şi se culcă. Ceva era deja câştigat prin aruncarea portofelului. La staţiunea cea mai apropiată, de sigur vor face perchisiţie în compartiment, firesce fără resultat. Dér şi mai sigur este, că-l vor supune şi pe el unei perchisiţiî corporale, îl vor aresta şi se va dovedi cu uşurinţă, de unde se trage acéstă sumă mare, în hârtii la fel, carî sĕmănă cu pachetul căutat. Inspăimêntat sări érăşî din pat. Nu mai putea sta în compartimentul acela atât de strîmt, el voia sĕ trécă numai decât în vagonul restaurant, sĕ dejuneze. Dér tot aşa de repede se culcă érăşî. Era încă prea timpuriu. El ar fi primul, ceea-ce ar fi bătător la ochî, şi asta nu o doria. Ce chin! Sĕ fi legat de acest tren până la Paris! I-se părea, că acest tren repede aḑî merge încet, ca o brócă ţestósă.

* * *

Insĕ în mod neexplicabil, tóte au eşit bine. Staţiunea cea mai apropiată şi tóte celelalte staţiunî, s'au pĕrîndat una după alta, fără nicî un incident. Incetul cu încetul îşî recăpĕtă curagiul, aşa că la dejun începù chiar o conversaţie cu vecinul. Se înţelege, că într'aceea asculta cu agitaţie şi conversaţia altora şi urmărea şi pe conductorî şi chelnerî cu privirî bănuitóre. In sfêrşit trenul sosesce la Paris. El putù nesupărat sĕ părăséscă gara, sĕ ia o trăsură, cu care sĕ mérgă la hotelul obicînuit. A trage la alt hotel, cum se gândise un moment, nu îndrăsnia, pentru-că acésta ar puté fi agravant. Firesce, în gară i-s'a părut că un domn, fără îndoială un detectiv, l'a fixat şi apoi s'a urcat şi el într'o droscă.

Cu gróză vedea el prin ferestruica din dĕrĕt cum droşca cu calul alb, în care şedea detectivul, se ţinea mereu pe urma lui. Ei scieau aşa-dér, că nu póte sĕ la scape. Insĕ la ultima respântie, droşca cârni la stânga şi dispăru. Obosit mort de agitaţia, prin care a trecut, sosì la hotel. Când în sfîrşit era singur în odaie, nu se putù reţine a nu juca ca un nebun în jurul mesei şi a-şî săruta portofelul, ca un copil...

După-ce şi-a isprăvit repede lucrurile, s'a întors acasă. El făcuse deja planul, cum sĕ-şî plaseze banii, fără sĕ se facă svon. Spre marea lui surprisă, erau 150 bucăţî de hârtii câte de-o miie, la libera sa disposiţie. Acestea vor servi pentru a cumpĕra pe anul viitor mărfurî brute în cantitate mare. Avea de gând sĕ le închidă acasă într'o ladă — perderea procentelor putea uşor sĕ o suporte — şi sĕ ia numai douĕ-ḑecî de bucăţî pentru a achita poliţele scadente. Un lucru însĕ îi rĕmase enigmă neînţeléssă: De ce n'a reclamat cel ce-a pierdut banii? El a urmărit tóte ḑiarele cu cea mai mare atenţiune. Nicî o notă, nicî o scire, nicî un anunţ. Póte a murit subit? Orî era aşa de bogat încât 150,000 fl. pentru dênsul era o sumă bagatelă? In cele din urmă însĕ, ce-i pasă lui de banii altuia, aceştia erau acuma ai lui şi ar fi vrut sĕ vadă pe acela, care ar fi îndrăsnit sĕ-i tragă la îndoială dreptul sĕu de proprietate! Trei ḑile, după ce a sosit, îşî trimise comptabilul cu un plic, în care erau douĕ-ḑecî de hârtii câte de-o miie, sĕ plătéscă pe creditorul cu mărfurile brute.

Când însĕ comptabilul nu se întórse în douĕ óre, începù sĕ se neliniştéscă. Intrebând prin telefon, i-s'a rĕspuns, că la verificarea socotelilor s'a observat o greşală. care trebue lămurită. O jumĕtate de óră după aceea, fù arestat. S'a constatat, că hârtiile de-o miie erau falsificarî fórte bine reuşite şi la perchisiţia, ce s'a făcut imediat în casa lui, au fost sesisate încă 130 de hârtii, fabricate tóte cu aceeaşî maşină. Acuma a înţeles el, de ce n'a reclamat cel ce le-a pierdut. La prima convorbire, ce a avut-o cu apĕrătorul sĕu, i-a spus totul. Advocatul, care era un celebru criminalist, se sculă de pe scaun şi bătându-l pe umĕr ḑise riḑênd: Istoria e bine iscodită! Aşî puté sĕ pledez pentru achitare, căcî valórea obiectelor găsite nu intrece suma de un fiorin. Cred însĕ, că nicî d-ta nu vei fi de convingerea, că aşî puté sĕ-i fac pe juraţî sĕ crédă acéstă istorie.

„N. Fr. Pr"

construi localurĭ pentru bazare, carĭ vor aduce frumóse venite, fiind edificiile chiar în centrul orașului Arad. Ostenelile Rev. D. protopop actual Gh. *Telescu*, precum și interesul deosebit, pe care l'a arătat d-l adv. Dr. S. C. Pop în îndelungatul și greul proces contra orașului, obligă la recunoscință pe credincioșii bis. gr. cat. din Arad.

Spionĭ italienĭ în Austria. Diarele slovene dau scirea, pe basa informațiunilor, ce le primesc din Italia, că comandamentul armatei italiene ar susține în Austria un spionagiu sistematic. Diarul sloven „*Edinost*“ din Triest spune, că între muncitorii italienĭ, carĭ lucréză la noua cale ferată Istriană, s'ar afla și doi ofițerĭ italienĭ. Un Sloven, care i-a vědut pe timpul construirii liniei ferate în Istria, s'a întâlnit cu ei deunădĭ într'un mare oraș din Italia, amêndoi purtând strălucite uniforme de ofițerĭ. Despre casul acesta face amintire și diarul „Slovence“. — Scirea are lipsă de control.

Moștenitorul lui Tisza la mandatul din Abrud se dice, că va fi Kenedi Geza, fost redactor șef la diarul „Pesti Hirlap“. Kenedi e candidatul guvernului și și-a întrodus candidatura prin trecerea la oficiosul „Magyar Nemzet“.

Spălarea picióreior. Erĭ a sěvîrșit Maiestatea Sa Monarchul ceremonia spălării picióreior la 12 ómenĭ bětrânĭ. La acéstă ceremonie au luat parte toțĭ archiducii și archiducesele. In cursul serbării archiducesei Iosefa i-a venit rěu, așa că a trebuit sě o ducă cu trăsura acasă. Archiducesa a avut o indispoziție trecětóre.

Părechea regală sérbéscă va sosi pe la finele lui Maiŭ la Țarul în Livadia.

Serbare în amintirea lui Lenau. Studenții universitarĭ germanĭ din Viena, originarĭ din țěrile corónei Sf. Ștefan, vor da la 7 Maiŭ un comers festiv în sala Ronacher din incidentul aniversării centenare a nascerei poetului Nicolae *Lenau*, care și el fusese originar din Ungaria. Venitul curat, ce va resulta de aicĭ, se va întrebuința spre crearea unui fond pentru ridicarea unui monument în onórea poetului. Diarul „S. D. T.“ din Sibiiu, urând succes tinerimei germane din Ungaria în întreprinderea sa, adaogă: „S'a luat și din partea judeo-maghiară inițiativa pentru ridicarea unui monument în comuna natală (Csatad) a lui Lenau. Se înțelege, că aicĭ nu ne putem gândi la aceea, că prin acest din urmă monument i-s'ar face vr'o onóre caracterului german al lui Lenau“.

O moștenire de 90 milióne lei. Un diar din România scrie: In comuna Turcheș lângă Brașov trăiesce un țěran bětrân cu numele Ión Deianu, care avé un frate. Acest frate a emigrat înainte cu 20 anĭ în America sě-șĭ caute norocul. L'a căutat și l'a găsit. Peste doi anĭ a scris fratelui, că-i merge bine. Apoi n'a mai scris. Un fiu al lui Ion Deianu, Nicol. Deianu trăia în Bucurescĭ, ca antreprenor la cantina fabricei de chibriturĭ. Acesta ceti nu de mult într'un diar american, că în New-York a murit milionarul Deianu și că averea lui de 18 milióne dolarĭ (90 mil. Lei), este administrată de stat. N. Deianu și-a adus aminte de unchiul sěu. Milionarul repausat nu póte fi altul, decât fratele tătâne-sěu. Fără sě pérdă mult timp, s'a înțeles cu soru-sa Anica, care era servitóre în palatul justiției, s'au dus acasă și-au procurat documentele necesare și și-au angajat doi advocațĭ românĭ, cu carĭ se vor duce în curênd în America. Advocații au luat asupra lor tóte cheltuielile.

Om de 140 de anĭ. In localitatea Spasskaja din districtul Belgorad în Rusia, a murit dilele acestea un om de *140 anĭ*, care trăia din cerșit.

Advocat condamnat la mórte. In New-York a fost condamnat la mórte advocatul Patrick. Procesul a durat 43 de dile. Crima lui Patrick a fost, că a pus pe servitorul milionarului William Price, sě omóre pe stăpânul sěu cu chloroform. Apoi s'a presentat cu un testament falsificat, pretindênd, că ar fi moștenit 5 milióne dolarĭ. Acest proces a costat pe stat 250,000 dolarĭ.

Carnea de cal. Dintr'o statistică, ce s'a publicat de curênd în Berlin, vedem, că consumația *de carne de cal* cresce din ce în ce. In strada „Greifswalder“ esistă un abatoriu, unde anul trecut au fost tăiațĭ 13,000 de cai, representând o valóre de 3,125,000 mărcĭ și carnea lor s'a prefăcut în fleicĭ și cârnațĭ. Consiliul municipal din Berlin proiectéză lărgirea abatorului în cestiune, ca sě pótă primi de-odată mai multe sute de cai.

Cecil Rhodes.

Sórtea par'că a voit, ca tocmai acum când Englesii și Burii caută modalitățĭ de împăcare, lui *Cecil Rhodes* sě i-se sfîrșéscă dilele. A fost cel mai mare și mai înverșunat dușman al Burilor, urzitorul și pricinuitorul actualului rěsboiŭ, politicianul cel mai îndrăsneț, omul cu energie de fier, talentat, arogant și temerar, viclén, obstinat și farisieu, setos după aur și după potestățĭ lumescĭ.

Cecil Rhodes era din nascere fiul unui simplu preot anglican; copilăria și-a petrecut'o în singurătatea unei parochii rurale. După mórtea tatălui sěu, Cecil emigrà sěrac lipit în vêrstă de 16 anĭ în Africa-de-Sud, ca sě caute aur. În scurt timp deveni milionar, posiție, care l'a îndemnat sě-șĭ realiseze marile sale planurĭ de cucerire. In 1890 deveni ministru-președinte și întemeià „Societatea englesă sud-Africană,“ care țintea la câștigarea de averĭ și la exploatarea comorilor subsolului african.

Primul desastru l'a avut atuncĭ, când cu scirea și la însărcinarea lui *Jameson* a atacat pe Burĭ la Majuba în Decembrie 1895. Deja a doua di Burii au silit pe Englesĭ sě capituleze la Krügersdorp. Atuncĭ Rhodes demisionà și se retrase și din postul de președinte al societății sud-africane, dér făcù ce făcù prin ajutorul amicului sěu Chamberlain, și scăpà de orĭ-ce rěspundere față cu invasiunea dela 1895. În 1900 însě apărù în mod neîndoios, că autorul intelectual al invesiunei a fost Cecil Rhodes.

De atuncĭ Rhodes și-a dat tóte silințele sě încurce pe Englesĭ în rěsboiŭ cu Burii. El striga într'una, că Anglia nu póte sě tolereze în Africa-de-Sud o țéră așa de barbară ca republica Burilor și că nu va desarma înainte de a-șĭ vedé idealul realisat — supunerea Burilor.

Mai târdiu l'a preocupat un plan mare: construirea rețelei căii ferate africane dela Capstadt până la Alexandria. In scopul realisării acestui plan a făcut o visită împěratului Wilhelm II la 1899. Când s'a reîntors din Berlin, a declarat cetățenilor din Port-Elisabet, că intenția lui neschimbată este, de a înființa suveranitatea englesă în Africa, începênd dela Capul-de-bună-Speranță până în Egipt și a supune Angliei tóte statele independente. De realisarea acestui plan colosal s'a și apucat, dovadă rěsboiul anglo-bur isbucnit în Octomvrie 1899 în urma machinațiunilor lui. După despresurarea orașului Kimberley, unde se refugiase Rhodes pădindu-șĭ aurul și diamantul, s'a reîntors în Anglia, de unde, neputêndu-șĭ cura bóla, s'a dus înděrět în Capstadt și acolo și-a dat alaltăerĭ sufletul îngreuiat cu marĭ și multe pěcate acest temerar atlet al imperialismului engles.

„Haisă“.

In timpul din urmă a început sě pětrundă prin colónele unor diare române dela noi un neologism, fabricat „ad hoc“ și întrebuințat mai ales când se vorbea despre prigonirea studenților noștri universitarĭ.

„*Haisă* contra studenților românĭ!“

Ce-o fi și asta?

Un domn din Iașĭ, trecênd dilele acestea prin Brașov, a cetit într'un diar de ale nóstre cuvêntul „haisă“ și a rěmas nedumerit.

— Ce însemnéză d-le, „haisă?“ mě întrébă într'o di la cafenea? Este cuvênt ardelenesc?

— Nu, este cuvênt unguresc, care corěspunde cuvêntului românesc „gónă“.

— Va sě dică „haisă contra studenților“ este echivalent cu „gónă contra studenților?“

— Da.

— Atuncĭ de ce nu scrieți „gónă?“

— Scriem și „gónă“, dér câte-odată se găsesce câte un tênĕr eșit din școlile ungurescĭ, căruia în repediciunea scrierei, nevenindu-i în minte acest cuvênt, îl înlocuesce cu „haisa“ unguréscă.

— Sě mě erțĭ, dér eu i-am dat o altă interpretare. Eu am credut, că „haisă“ este derivat din strigarea „hăis“ cu care Românul îșĭ cârmuesce carul la stânga, și însemnéză tendința Ungurilor în sensul de a influința ca tinerimea nóstră sě se abată dela calea cea dréptă — spre *stânga*.

— Etimologia d-tale este fórte meșteșugită și nepotrivită.

— Stai, că am alta, care póte îțĭ va conveni mai bine. La noi în Iașĭ, fie-care Jidov când vine din Galiția se apucă de comerciul cu „popușoi ferțĭ“. La acest comerț este cel mai puțin risic. Mai toțĭ milionarii din Moldova și-au început cariera cu comerciul acesta. Aceștĭ „nighistorĭ“ umblând pe strade cu marfa lor, strigă pe limba nemțéscă-jidovéscă „*Hăis' mălais! Hăis' mălais*“ adecă „popușoi ferbinți, popușoi ferbinți!“

„Hais“, va sě însemneze decĭ fierbinte. De unde eu fac derivația, că Ungurii se înfierbêntă și în fierbințéla acésta se reped asupra studenților românĭ și îi persecută.

— Asta-i o etimologie și mai pocită, d-le.

— Ce sě vě fac, décă întrebuințațĭ și d-vóstră cuvinte așa pocite!

— Bine, bine, étă acuma ne vom lăsa de întrebuințarea neologismelor de felul acesta. Eștĭ mulțumit?

— Da, sunt mulțumit și îțĭ promit, că mě voiŭ lăsa și eu de etimologisare.

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1902.

Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1901—1902.

(Urmare.)

II. Ședințele de peste an.

Activitatea Academiei, în cursul anului, este cuprinsă în 44 ședințe, din carĭ 9 au fost publice, una extraordinară și una extraordinară festivă. În aceste ședințe, pe lângă comunicările de donațiunĭ și lucrările de interes general, privind direct acéstă instituțiune, s'au discutat mai multe cestiunĭ sciințifice și s'au făcut mai multe comunicărĭ.

În ședința de la 4 Maiŭ, colegul nostru d-l Gr. G. *Tocilescu* a comunicat: „O nouă inscripțiune despre nisce călcărĭ de teritorii din partea Dacilor liberĭ, în anul 180 d. Chr.“ La 1 Iunie, d-sa a făcut o altă comunicare despre descoperirea unui sarcofag aprópe de Găescĭ. În ședința de la 7 Decembrie, d-l Tocilescu a cetit: Despre opera „Le Trésor de Pétrossa“ a lui Alexandru Odobescu. La 8 Februarie, colegul nostru a desvoltat memoriul sěu: „Studii topografice asupra campaniei lui Mihaiŭ Vitézul din 1595.“ În sfêrșit în ședința de la 8 Martie d-sa a cetit despre: „Monumente privitóre la Burebista, regele Dacilor din primul secol înainte de Christos.“

În două ședințe, la 4 și 18 Maiŭ, d-l Gr. *Ștefănescu* a dat cetire memoriului sěu: „Asupra cutremurelor de pământ din România în timp de 1390 de anĭ.“ D-l General C. I. *Brătianu*, membru corespondent, la 4 Maiŭ, a cetit memoriul: „Notițe asupra Asociațiunii geodesice internaționale.“ În ședința de la 18 Maiŭ, colegul nostru D. C. *Olănescu* a făcut o lectură despre: „România la Exposițiunea din Paris.“ La 25 Maiŭ a fost lectura d-lui B. P. *Hasdeŭ*: „Cine sunt Albanesii?“

Două ședințe consecutive, la 25 Maiŭ și la 1 Iunie, au fost consacrate pentru lectura memoriului colegului nostru, d-l C. *Erbiceanu*: „Două acte oficiale necunoscute pe timpul Împěratului bizantin Isac II Angel privitóre la Românii din Peninsula Balcanică spre finele secolului XII;“ ér la 2 Noembrie, d-l Erbiceanu a cetit: „Privirĭ istorice și literare asupra epocei Fanarioților.“

La 5 Octombrie, colegul nostru d-l dr. V. *Babeș* a dat cetire memoriului sěu despre „Epidemiile asociate;“ ér la 7 Decembrie a făcut o altă lectură despre: „Otrava turbării“ În ședința de la 2 Noembrie, d-l membru corespondent I. *Tanoviceanu* a cetit un memoriu istoric: „Din luptele pentru ném, Rěsturnarea lui Vasile Lupu“

D-l Dr. I. *Felix* a continuat, în ședința de la 8 Februarie, lectura lucrării sale: „Din Istoria Igienei în România“ și a cetit din partea II: „Asistența sěracilor, căutarea bolnavilor sěracĭ, îngrijirea alienaților.“ La 8 Martie d-l St. C. *Hepites* a cetit despre: „O primă încercare asupra lucrărilor astronomice din România până la finele secolului al XIX.“

La 13 Ianuarie, Academia a ținut o ședință extraordinară festivă pentru serbarea aniversării de 100 de anĭ de la nascerea lui Eliade Rădulescu. Cu acéstă ocasiune, colegul nostru d-l B. P. *Hasdeŭ* a ținut o cuvêntare. În legătură cu serbarea acestui centenar s'a decis apoi ca. Duminecă la 20 Ianuarie, Academia sě ia parte *in corpore* și sě depună o corónă de laurĭ la manifestarea de la statue sěrbătoritului literat, precum și sě asiste la conferința d-lui Gr. G. Tocilescu, ținută la Ateneu, în ajunul serbării.

În ședința de la 14 Septembrie, d-l A. D. *Xenopol* a presentat o relațiune despre comunicarea, ce a făcut d-sa la Paris în Academia sciințelor morale și politice. O altă comunicare a fost făcută de d-l Dr. I. *Felix*, care a atras atențiunea Academiei, în ședința de la 28 Septembrie, asupra měsurilor luate în Italia în contra pelagrei. În ședința de la 18 Ianuarie, am avut onórea a presenta fotografiile a două stégurĭ vechĭ din mânăstirea Zografos (Atos), provenind de la Ștefan-cel-Mare și am cetit notița întocmită asupra lor de d-l Profesor I. Bogdan, membrul nostru corespondent.

Serbările marĭ ce s'au făcut în Francia pentru centenarul nascerii poetului Victor Hugo, au dat prilej și Academiei nóstre a-se asocia la sěrbătorirea marelui poet, la care au participat tóte instituțiunile literare din lume. În ședința de la 18 Februarie, s'a decis a se trimite o telegramă de adesiunea Academiei Francese, de la care s'a primit căldurόse mulțumirĭ.

(Va urma).

ULTIME SCIRI.

Bruxella, 27 Martie. In cercurile bure de aicĭ se vorbesce, că Schalk-Burgher, Steyn, Dewett și Delarey vor ruga pe Kitchener sě le dea voie de a comunica nemijlocit cu Krüger pe cale telegrafică. — Schalk-Burgher s'a reîntors la Middelburg.

Veneția, 27 Martie. Contele *Bülow* se va întêlni Sâmbătă cu ministru-președinte *Zanardelli* în Peschiera.

Diverse.

Esemplu matematic interesant. Un matematician engles publică următorul esemplu interesant:

$1 \times 9 + 2 = 11$
$12 \times 9 + 3 = 111$
$123 \times 9 + 4 = 1111$
$1234 \times 9 + 5 = 11111$
$12345 \times 9 + 6 = 111111$
$123456 \times 9 + 7 = 1111111$
$1234567 \times 9 + 8 = 11111111$
$12345678 \times 9 + 9 = 111111111$
$123456789 \times 9 + 10 = 1111111111$

$1 \times 8 + 1 = 9$
$12 \times 8 + 2 = 98$
$123 \times 8 + 3 = 987$
$1234 \times 8 + 4 = 9876$
$12345 \times 8 + 5 = 98765$
$123456 \times 8 + 6 = 987654$
$1234567 \times 8 + 7 = 9876543$
$12345678 \times 8 + 8 = 98765432$
$123456789 \times 8 + 9 = 987654321$

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

„Consideraţiunĭ istorice asupra asociaţiunii popórelor şi aplicaţiunelor la *naţiunea nóstră*" de *Ioan Clinciu* profesor în Bucurescĭ. Preţul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Ţiganii, schiţă istorică, de *I. P. Reteganul*. Preţul 1 cor. (+10 b. p.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor *Lewis Valace*. Tomul I costă cor. 1·50 Tom II cor 1·40 (+ 30 b. porto de fiă-care.)

Istoria lumii part a a III-a tălmăcită de preotul C. *Morariu*, după Dr. Th. B. Welter.

Taina norocului sĕu Povestea satului Nemernicenĭ de Tache *Brânduş*. Acésta carte e fórte potrivită pentru poporul nostru şi costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade poporale de Avram *Corcea* costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de şcólă de I. *Dariu*, 30 b plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educaţiunii de I. *Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b)

Idealul învĕţătorului român de *I. Dariu*, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în romănesce de membrii soc. de lect. „Inocenţiu M. Clain" din (Blaşiu. Preţul 2 cor. pentru România. 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poesii macedonene-originale şi daco-române de P. *Vulcan*, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Sătĕnului, novele de Em. *Părăcanu* cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In vĕltóre" novele şi impresii de *Vlăhuţă*, cor. 1·25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei", Anul I. fóia de cunoscinţe folositóre de prof. I. *Moisil*, legat în păreţĭ tarĭ costă 5 cor. (por. 20 b.)

Dietetica poporală, scrisă cu deosebită consideraţiune la modul de veţuire a ţeranului român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conţine vre o 25 figurĭ în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto)

Umbre şi luminĭ poesii de Em. *Părăcanu*, cor. 2·50 (porto 20 b.)

Cugete şi consideraţiunĭ din esperienţa vieţii lui Arghirobarb. Conţine 170 de sfaturĭ înţelepte, scóse din păţania vieţii. Preţul 20 b. (cu posta 24 b.

Pilde şi sfaturĭ pentru popor, de *Ioan Pop Reteganul*. Cartea conţine vre-o 24 descrierĭ carĭ cuprind diferite învĕţăturĭ pentru trebuinţele ţĕranilor noştri. 50 b (+ 10 b. porto.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viéţa Românilor bihorenĭ, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8⁰. Preţul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Povestea despre prinţul Ahmed al Kamel sĕu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de *Dr. T.* Preţul 60 b. (+ 6 b. porto.

Toaste pentru tot felul de persóne şi ocasiunĭ, de *Tit. V. Gheaja*, spiritual la instit. de corecţiune din Gherla. Pr. 40 b. (cu posta 44 b.).

Buchetul, culegere de cântărĭ bĕtrânescĭ şi naţionale de I. Pop Reteganul. Preţul 50 b. (cu porto 56 b.)

Rîsete şi zîmbete, de *T. V. Gheaja*, cu 254 de anecdote, păcăliturĭ şi povestirĭ glumeţe. Preţul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul* Pr. 24 b: cu porto 30 b.

Nopţĭ de érnă novele pentru popor, de *George Simu*. Conţine novele cu tendinţe morale. Form. 4⁰ 250 pag. Preţul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opşagurĭ, cât cioplite cât pilite şi la lume împărţite. de *I. P. Reteganul*. Vre-o 60 de poesii glumeţe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schiţe din Italia de Teodor *Bulc*, preţul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintirĭ din Grecia de Teodor *Bulc*; preţul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Poesii poporale despre Avram Iancu adunate şi publicate de Simeon Fl. *Marian* Preţul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someşană, poesii poporale din jurul Năsĕudului, culese de *Iuliu Bognariu*, Preţul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos şi artă de prof. Dr. Iosif *Blaga* Preţul coróne 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Pe pragul mormêntului," de preotul *G. Simu*, conţine versurĭ funebrale pentru popor şi pentru inteligenţĭ. Pr. 50 banĭ (+ 6 b. porto.

„Cartea Durerii" de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob *Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Daianu*. Tipografia lui Heinrich Uhrmann din Timişóra 1895. O cărticică de mângăere sufletéscă, care costă legată 3 coróne plus 10 banĭ porto. Se află de vîndare la Tipografia „*A. Mureşianu*".

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei."

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
Pe trei lunĭ . .	6 cor.	Pe trei lunĭ . . .	10 fr.
Pe şése lunĭ . .	12 „	Pe şése lunĭ . . .	20 „
Pe un an	24 „	Pe un an	40 „

Abonamente la numerele cu data de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
Pe an	4 cor.	Pe an	8 fr.
Pe şése lunĭ .	2 „	Pe şése lunĭ . .	4 „
Pe trei lunĭ .	1 „	Pe trei lunĭ . .	2 „

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin mandate postale.

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI."

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Martie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119.85
Renta de coróne ung. 4%	97 50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	120·25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	100.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.20
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.10
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	97.—
Impr. ung. cu premii	202.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghediu .	161.—
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.70
Losurĭ din 1860.	153.85
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16 12
Acţii de-ale Băncei ung. de credit .	120.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit .	695.50
Napoleondorĭ	19 12
Mărcĭ imperiale germane	117.35
London vista	240.17½
Paris vista	95.37½
Rente de coróne austr. 4% . . .	99 35
Note italiene	93 40

Cursul pieţei Braşov.

Din 27 Martie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump.	18.98	Vĕnd.	19 02
Argint român.	„	18.40	„	18.44
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.10
Galbenĭ	„	11.30	„	11.40
Ruble Rusescĭ	„	126.—	„	127.—
Mărcĭ germane	„	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	„	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101.—

Nr. 58—902.

Concurs.

La zidirea frontariului bisericei gr. cat. din Velcheriŭ se escrie concurs de licitare minuendă, ce se va ţiné în 31 Martie a. c. st. n. la 10 óre înainte de amédĭ.

Preţul strigărei 4373 cor. 54 fil.

Doritoriĭ concurenţĭ sunt datorĭ a depune 10% ca cauţiune înainte de începerea licitaţiunei în banĭ gata, orĭ în hârtii de valóre austr.-ungară. Cu reservarea dreptului de a alege dintre licitanţĭ pre orĭ carele, fără de a lua în considerare pre cel mai ieftin licitante.

Planul, preliminariul şi condiţiunile de licitare se pot vedé în cancelaria parochială din Velcheriŭ, înainte de licitare în orĭ-ce timp.

Velcheriŭ, în 24 Martie 1902.

Curatoratul bisericesc gr cat din Velcheriŭ. 3—3.(469)

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei"

se pot face orĭ şi când pe timp mai indelungat sĕu lunare.

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
III. Tr. mixt. la óra 6·55 min. séra.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad la óra 9.16, cu Ciuc) Szereda. la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·50 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8 dim.
II. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 10·25 min séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·27 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5 — m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óre 8.25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3·20)
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·17 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
III. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·50 min. séra.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.